

Simulare județeană a examenului național de bacalaureat 2023
Februarie 2023
Proba E. c)
Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „I. Stalin, născut în 1879, membru de partid din 1898, unul dintre cei mai de seamă organizatori și conducători bolșevici. Adeseori închis, de șase ori deportat; din 1912 fără întrerupere, membru al Comitetului Central; în 1917, redactor la Pravda; după Revoluția din Octombrie, comisar al poporului pentru Naționalități; în 1921-1923, comisar al poporului pentru Inspekția muncitorească și țărănească; membru al Comitetului Executiv Central panrus, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist. În timpul vieții lui Lenin, deși Stalin era deja secretar al partidului bolșevic, se dădea relativ puțină atenție viitorului stăpân al Rusiei.”

(Boris Souvarine, *Stalin*)

B. „Stalin și-a demonstrat repede abilitățile politice, adunând elogiile la adresa lui Lenin (pentru care Petrogradul a fost redenumit) pentru a masca îngroparea testamentului și a avea un avantaj asupra rivalilor de la stânga și de la dreapta. În 1928 a inițiat „Socialismul într-o singură țară”, programul care intenționa să modernizeze radical țara. Scopul era industrializarea acestui stat întins și, în timpul procesului, să-și consolideze conducerea. La cele două provocări, și anume cum își putea permite asta- de unde vor veni banii pentru construirea fabricilor, importul de tehnologie occidentală și alte asemenea?- și cum să impună asta unei țări recalcitrante, avea un singur răspuns: teroarea. Zona rurală a fost colectivizată: de fapt, pământul a fost naționalizat și țărani transformati în angajați ai statului.”

(Mark Galeotti, *O scurtă istorie a Rusiei*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o formațiune politică precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la programul „Socialismul într-o singură țară”. **2 puncte**
3. Menționați două personalități politice la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că Stalin a urmărit industrializarea țării. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două practici politice cu un caracter democratic care s-au aplicat în România în primele patru decenii ale secolului al XX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două ideologii totalitare care s-au aplicat în Europa Occidentală. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Una dintre cele mai importante acțiuni de consolidare, în spiritul cruciadei, a acestei noi frontiere a civilizației occidentale a fost instalarea în Țara Bârsei, în anul 1211, a cavalerilor Ordinului teutonic. Intențiile care îl determinaseră pe regele Andrei al II-lea să recurgă la această

măsură erau legate, probabil, nu atât de stăvilirea unei amenințări efective a cumanilor la dresa Ungariei, cât de perspectiva deschiderii unei căi directe de acces către gurile Dunării, regiune a cărei importanță economică și strategică putea fi cu mult mai multă ușurință sesizată în anii care au urmat apariției Imperiului Latin. Nu mai puțin atractive erau însă perspectivele legate de creștinarea cumanilor și de extinderea influenței ungare asupra acestora.

[...] Invasia mongolă din 1241–1242 găsisese entitățile politice românești de la sud de Carpați în plin proces de consolidare, datorită angrenării lor în sistemul creat de regalitatea arpadiană în scopul protecției frontierelor răsăritene. Cronica persanului Rashid od-Din descrie confruntările în această regiune între prințul mongol Böcek și un stăpânitor local pe nume Mišelav, care îi așteptase pe invadatori, gata de luptă, în Munții Yaprak Tak. Stăpânirea acestuia ar putea fi localizată, după toate probabilitățile, în regiunea subcarpatică a Munteniei, acolo, unde în 1247, *Diploma ioanișilor* va menționa existența unui voievodat românesc condus de un anume Szeneslaus (Seneslau). Mišelav dispunea, în orice caz, de o forță armată îndeajuns de puternică pentru a-i da îndrăzneala să înfrunte, fie în condițiile unui teren accidentat, forța de asalt a unui *tömen* mongol – unitate militară care dispunea, în mod obișnuit, de un efectiv de circa 10 000 de oameni.

Contractul încheiat între regele Béla al IV-lea și cavalerii ioaniți, la 2 iunie 1247, având ca obiect instalarea acestora în mai multe regiuni ale regatului, între acestea numărându-se și Țara Severinului, are marele merit de a dezvălui realități existente în spațiul medieval românesc la care alte izvoare nu se grăbesc să le ofere.”

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, *Istoria ilustrată a României*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați un conducător politic și o cauză a instalării cavalerilor Ordinului teutonic precizate în sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la invazia mongolă. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la contractul încheiat de cavalerii ioaniți, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia instituțiile centrale au contribuit la consolidarea statului în Evul Mediu (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *Constituțiile din România*, având în vedere:

- precizarea unei cauze care a stat la baza adoptării unei Constituții în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în România;
- menționarea a două caracteristici a unei Constituții adoptate în România în primele patru decenii ale secolului al XX-lea;
- prezentarea unui fapt istoric care a contribuit la adoptarea unei Constituții totalitare în prima jumătate a secolului al XX-lea în România;
- menționarea a două caracteristici a unei Constituții adoptate în perioada regimului național-comunist în România;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul deținut de legea fundamentală în ultimul deceniu al secolului al XX-lea în România și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.